

KAYSERİ ESNAF ve SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

Sayı : O/494
Konu : Revize PEM - Geçirgenlik Hükümünün Dışında Kalan Eşya İçin
Sonradan EUR.1 Dolaşım Belgesi Verilmesi Hk.

16.04.2026

ODALARA 2026/80 SAYILI GENELGE

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonuna gönderilen ve bir örneği ekte yer alan yazıda; Pan-Avrupa-Akdeniz (pan-Euro-Mediterranean / PEM) bölgesindeki serbest ticaret anlaşmalarının (STA) tercihli menşe kuralları, güncellenen STA'lar itibarıyla 2025 yılından bu yana 19/12/2025 tarihli ve 33112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10694 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı eki "Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı" kapsamında revize PEM kurallarına aktarıldığı belirtilmiştir.

Buna ilişkin olarak yayımlanan Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı Kapsamı Tercihli Menşe Kuralları Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) 2 nci maddesinde revize PEM kurallarının ülkemiz açısından uygulanabilirliğinin STA'larla belirtilmekte olduğu bildirilmiştir.

Bu kapsamda; Yönetmeliğin 58 inci maddesinde; "(1) 2012 kurallarına göre Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilen ve Armonize Sistemin 1 inci, 3 üncü, 16 ncı (işlenmiş balıkçılık ürünleri bakımından) ve 25 ilâ 97 nci Fasıllarında yer alan eşya, 10 uncu madde kapsamında menşe kümülasyonuna tabi tutulabilir. (2) Birinci fıkrada belirtilen menşe kümülasyonunun uygulanabilmesi için eşyanın, 2012 kurallarına ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması ve 10 uncu maddenin uygulanmasıyla elde edilen ürünlerin ihracat tarihinde 36 ncı maddede belirtilen belge saklama süresinin sona ermemiş olması gerekir." denilerek sanayi ürünlerinin tamamında ve bazı tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde "geçirgenlik" adı verilen mekanizmanın tesis edildiği ve 2023 kurallarının 2012 kurallarına nazaran daha esnek olduğu yahut aynı kaldığı söz konusu ürün gruplarında, geçerli bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması kaydıyla 2012 kurallarına göre menşeli olan eşyanın 2023 kurallarını da kendiliğinden sağladığı kabul edilerek anılan ürün gruplarındaki eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulması imkanının getirildiği belirtilmiştir.

Ayrıca, geçirgenlik hükümünün kapsamının dışında kalan; Armonize Sistemin 2 nci ve 4 ilâ 24 üncü (16 ncı Fasılda yer alan işlenmiş balıkçılık ürünleri hariç) yer alan eşya açısından ise; değişen menşe kurallarının bu ürün gruplarında revize PEM kurallarını da kendiliğinden karşıladığı yönünde bir değerlendirme yapılmadığından, 2012 kuralları uyarınca düzenlenmiş menşe ispat belgeleri eşliğinde ithal edilmiş olsalar dahi bu türden eşyanın 2023 kurallarına göre menşe kümülasyonuna tabi tutulmasının mümkün kılınmadığı bildirilmiştir.

KAYSERİ ESNAF ve SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

Ülkemizin de parçası olduğu PEM Çalışma Grubunca yapılan değerlendirme sonucunda, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ancak ürün bazında yapılan inceleme sonucunda 2023 kurallarını da sağladığı anlaşılan eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulabilmesi ve böylelikle PEM bölgesindeki tedarik zincirlerinin yaşanan değişimden etkilenme düzeyinin asgariye çekilmesi amacıyla; Yönetmeliğin EUR.1 dolaşım belgelerinin sonradan verilmesine ilişkin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen “özel durum” hükmünün işletilmesine karar verildiği belirtilmiştir. Buna gerekçe olarak; revize PEM kurallarına geçişin PEM bölgesi için istisnai ve özel bir durum teşkil etmesi ve geçirgenlik hükmünün dışında kalan eşyanın menşeinin revize PEM kurallarını da (2023 kuralları) karşılayıp karşılamadığının belirlenebilmesi için ürün ve sevkiyat bazında ayrı bir değerlendirmenin yapılabilmesine ihtiyaç duyulduğunun gösterildiği bildirilmiştir.

Bu itibarla; Yönetmeliğin Ek-II’inde yer alan menşe kuralları başta olmak üzere Yönetmeliğin tüm koşullarını sağlaması kaydıyla, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ürün gruplarında yer alan ve daha önce tabi olduğu 2012 kurallarına ilişkin mevzuat uyarınca usulüne uygun bir menşe ispat belgesi (EUR.1/EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı yahut EUR-MED fatura beyanı) düzenlenerek halihazırda 2023 kurallarının geçerli olduğu bir STA ülkesine ithal edilmiş olan eşya için ithalatçı ülkedeki alıcısının talep etmesi halinde, Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine dayanılarak ve Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen iki yıllık süre dahilinde 2023 kurallarına göre sonradan EUR.1 dolaşım belgesi verilmesine ilişkin taleplerin karşılanabileceği belirtilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederiz

Hüseyin TÜRKAY
GENEL SEKRETER

Şeyhi ODAKIR
BAŞKAN

EK:

Ticaret Bakanlığı Yazısı(2 Sayfa)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-16934678-163.01.02-00121067855
Konu : Revize PEM - Geçirgenlik Hükümünün
Dışında Kalan Eşya İçin Sonradan EUR.1
Dolaşım Belgesi Verilmesi

DAĞITIM YERLERİNE

Pan-Avrupa-Akdeniz (pan-Euro-Mediterranean / PEM) bölgesindeki serbest ticaret anlaşmalarının (STA) tercihli menşe kuralları, güncellenen STA'lar itibarıyla 2025 yılından bu yana 19/12/2025 tarihli ve 33112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 10694 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki "Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı" kapsamı revize PEM kurallarına aktarılmaktadır.

Buna ilişkin olarak yayımlanan *Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı Kapsamı Tercihli Menşe Kuralları Hakkında Yönetmeliğin* (Yönetmelik) 2 nci maddesinde revize PEM kurallarının ülkemiz açısından uygulanabilir olduğu STA'lar belirtilmektedir.

Yönetmeliğin 58 inci maddesinde; "*(1) 2012 kurallarına göre Ek V'te yer alan kümülasyonun mümkün olduğu Taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilen ve Armonize Sistemin 1 inci, 3 üncü, 16 ncı (işlenmiş balıkçılık ürünleri bakımından) ve 25 ilâ 97 nci Fasıllarında yer alan eşya, 10 uncu madde kapsamında menşe kümülasyonuna tabi tutulabilir. (2) Birinci fıkrada belirtilen menşe kümülasyonunun uygulanabilmesi için eşyanın, 2012 kurallarına ilişkin mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş veya hazırlanmış bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması ve 10 uncu maddenin uygulanmasıyla elde edilen ürünlerin ihracat tarihinde 36 ncı maddede belirtilen belge saklama süresinin sona ermemiş olması gerekir.*" denilerek sanayi ürünlerinin tamamında ve bazı tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde "geçirgenlik" adı verilen mekanizma tesis edilmiş ve 2023 kurallarının 2012 kurallarına nazaran daha esnek olduğu yahut aynı kaldığı söz konusu ürün gruplarında, **geçerli bir menşe ispat belgesi eşliğinde ithal edilmiş olması kaydıyla** 2012 kurallarına göre menşeli olan eşyanın 2023 kurallarını da kendiliğinden sağladığı kabul edilerek anılan ürün gruplarındaki eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulması imkanı getirilmiştir.

Geçirgenlik hükümünün kapsamının **dışında kalan; Armonize Sistemin 2 nci ve 4 ilâ 24 üncü (16 ncı Fasılda yer alan işlenmiş balıkçılık ürünleri hariç) yer alan eşya** açısından ise; değişen menşe kurallarının bu ürün gruplarında revize PEM kurallarını da kendiliğinden karşıladığı yönünde bir değerlendirme yapılamadığından, 2012 kuralları uyarınca düzenlenmiş menşe ispat belgeleri eşliğinde ithal edilmiş olsalar dahi bu türden eşyanın 2023 kurallarına göre menşe kümülasyonuna tabi tutulması mümkün kılınmamıştır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 65D980D2-56F3-4743-A3F6-0C9A447B9848

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya - Ankara

Telefon No: (0312) 2049727 Faks No: 0 312 449 18 18

e-Posta: caliskan.c@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

Çağatay ÇALIŞKAN

Ticaret Uzmanı

Telefon No: (0312) 2049727

Ülkemizin de parçası olduğu PEM Çalışma Grubunca yapılan değerlendirme sonucunda, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ancak ürün bazında yapılan inceleme sonucunda 2023 kurallarını da sağladığı anlaşılan eşyanın menşe kümülasyonuna tabi tutulabilmesi ve böylelikle PEM bölgesindeki tedarik zincirlerinin yaşanan değişimden etkilenme düzeyinin asgariye çekilmesi amacıyla; Yönetmeliğin EUR.1 dolaşım belgelerinin sonradan verilmesine ilişkin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen “özel durum” hükmünün işletilmesine karar verilmiştir.

Buna gerekçe olarak; revize PEM kurallarına geçişin PEM bölgesi için istisnai ve özel bir durum teşkil etmesi ve geçirgenlik hükmünün dışında kalan eşyanın menşeinin revize PEM kurallarını da (2023 kuralları) karşılayıp karşılamadığının belirlenebilmesi için ürün ve sevkiyat bazında ayrı bir değerlendirmenin yapılabilmesine ihtiyaç duyulması gösterilmiştir.

Bu itibarla; Yönetmeliğin Ek-II'sinde yer alan menşe kuralları başta olmak üzere Yönetmeliğin tüm koşullarını sağlaması kaydıyla, geçirgenlik uygulamasının dışında kalan ürün gruplarında yer alan ve daha önce tabi olduğu 2012 kurallarına ilişkin mevzuat uyarınca usulüne uygun bir menşe ispat belgesi (EUR.1/EUR-MED dolaşım belgesi, fatura beyanı yahut EUR-MED fatura beyanı) düzenlenerek halihazırda 2023 kurallarının geçerli olduğu bir STA ülkesine ithal edilmiş olan eşya için ithalatçı ülkedeki alıcısının talep etmesi halinde, Yönetmeliğin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine dayanılarak ve Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen iki yıllık süre dahilinde 2023 kurallarına göre sonradan EUR.1 dolaşım belgesi verilmesine ilişkin talepler karşılanabilecektir.

Bilgileri ile gereğini arz/rica ederim.

Talip Engin KAYA
Bakan a.
Daire Başkanı

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB)
Türkiye İhracatçılar Meclisine (TİM)
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna

Bilgi:

Gümrükler Genel Müdürlüğüne
Ankara Gümrük Müşavirleri Derneğine
Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğine
İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneğine
İzmir Gümrük Müşavirleri Derneğine
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneğine

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 65D980D2-56F3-4743-A3F6-0C9A447B9848

Adres: Söğütözü Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya - Ankara

Telefon No: (0312) 2049727 Faks No: 0 312 449 18 18

e-Posta: caliskan.c@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

Çağatay ÇALIŞKAN

Ticaret Uzmanı

Telefon No: (0312) 2049727

